

Diyabetik Ayakta Enfeksiyonun Tedavisi ve Bakımı

- Şeker hastaların ayaklarında yara kendiliğinden açılmaz. Yarayı başlatan bir sebep mutlaka vardır. Ufak bir travma, yanık, ayakkabı vurması, cisim batması, kesik yarayı başlatır. Bu nedenle şeker hastaları bunlardan korunabilirse, yara açılmasını da engellemiş olurlar.
- Diyabetik bir hastanın ayağında yara açıldığında tedavisi acildir. Yara temiz olabilir, yüzeysel olabilir, küçük olabilir ve bu nedenle önemsiz görülebilir ancak öyle değildir. Basit bir yaranın birkaç hafta içinde bacağı kesilmesiyle sonlanabileceği unutulmamalıdır.

YARA

ENFEKSİYON

KANGREN

- Yara, hatta kızarıklık saptanır saptanmaz acilen bir sağlık kuruluşuna başvurulmalıdır.

Sağlık kuruluşunda öncelikle hastanın genel sağlık durumu, diyabetinin kontrol altında olup olmadığı yapılan muayene ve tetkiklerle ortaya konur. Muayenede bacak damarları ve his durumu da kontrol edilir. Gerekirse damar durumunu ortaya koyacak doppler görüntüleme, anjiyografi gibi yöntemler kullanılır.

Diyabetik Ayak Bakımı

- Yara yerinde ölü dokular temizlenir, yara bakımı ve uygun olan pansuman türü seçilir. Yara yerinde enfeksiyon varsa uygun antibiyotik tedavisine başlanır.
- Yaranın ağırlığına ve basit yara bakımı tedavisine verdiği cevaba göre daha birçok ileri tedavi yöntemi uygulanabilir. Bu amaçla bu yönde faaliyet gösteren uzman hekimlere ve yara tedavi merkezlerine başvurmakta fayda vardır.

Diyabetik ayak bakımı

- Diyabetik hastalarda ayağın bası alan noktalarında nasırlar gelişir. Nasır gelişimini önlemek için düzenli olarak koruyucu krem kullanmak en iyisidir.
- Diyabetik ayak bakımı yaparken ayaklar her akşam sabunlu ılık bir suyla yıkanmalı, yumuşak bir bezle kurulanmalıdır. Suda uzun süre bekletmek son derece tehlikelidir. Havlu beyaz renkte olursa bir kanama ya da iltihabı anlamak kolaylaşır. Parmak aralarının kuru olması son derece önemlidir. Her parmak arası tek tek ve nazikçe kurulanmalıdır.

Diyabetik ayak bakımı

- Ayak temizliğinden sonra ayakların kurumaması, çatlamaması, nasır gelişmesini önlemek için yumuşatıcı, nemlendirici bir ayak kremi kullanılmalıdır. Bu krem veya losyonu parmak aralarına sürmemek gerekir.
- Diyabet hastasının tırnakları kalınlaşabilir ve normal tırnak makasıyla kesmek son derece zorlaşabilir. Bu gibi durumlarda uğraşılmamalı, bu işi yapacak bir sağlık kuruluşuna başvurulmalıdır. Tırnakları banyodan sonra yumuşamışken kesmek işi kolaylaştırır. Gözleri iyi görmeyen bir hasta asla tırnaklarını kesmeye kalkmamalıdır. Tırnaklar bir hasta yakını tarafından çok dipten olmamak şartıyla kesilmelidir. Tırnakları düz olarak kesmek gerekir. Tırnak makası hastanın olmalıdır, başkaları kullanmamalı, hasta da başkalarının malzemesini kullanmamalıdır.

Cerrahi müdahaleden önce amputasyonulu ayaaın bakımı

AMELİYAT ÖNCESİ HAZIRLIK

- Genel hazırlık
- Psikolojik hazırlık
- Yasal hazırlık
- Ameliyat öncesi eğitim
- Fiziksel ortam hazırlığı

HEMŞİRELİK BAKIMI

- Yatak istirahati
- Elevasyon(yükseltmek) ve pozisyon
  - Bası yarasının önlenmesi
Ayađa binen basıncın
azaltılması
  - Yara bakımı(ıslak pansuman)
- Flep(kendi beslenmesi olan bir doku parçasının, başka bir bölgeye nakledilmesidir)takibi
  - Dönor yara alanının takibi

Hemşirelik bakımı

- Dönör yara alanının takibi
  - Enfeksiyon kontrolü
  - Kan şekerinin kontrolü
- Hastanın beslenmesinin sağlanması ve kontrolü
- Emosyonel(duygu) durum
  - Hasta eğitimi
- Amputasyonlu ayağın bakımı

Amputasyonlu ayağın bakımı

- Tekrarlayan ülserler için risk faktörlerden birisi de uygulanan ayak cerrahisidir.
- Amputasyon sonrası her bir alana düşen basınç artar, belli amputasyon tiplerinde kas dengesizliği ve kontraktürler oluşur.
- Bu durum, anormal yürüyüş ve plantar basınç değişikliğine neden olur.
- Ortotik cihazların kullanılması ve özel olarak yapılmış tedavi edici ayakkabı kullanımını gerektirir

Amputasyonlu ayağın bakımı

- Güdük : Amputasyondan sonra ekstremitenin kalan kısmı.

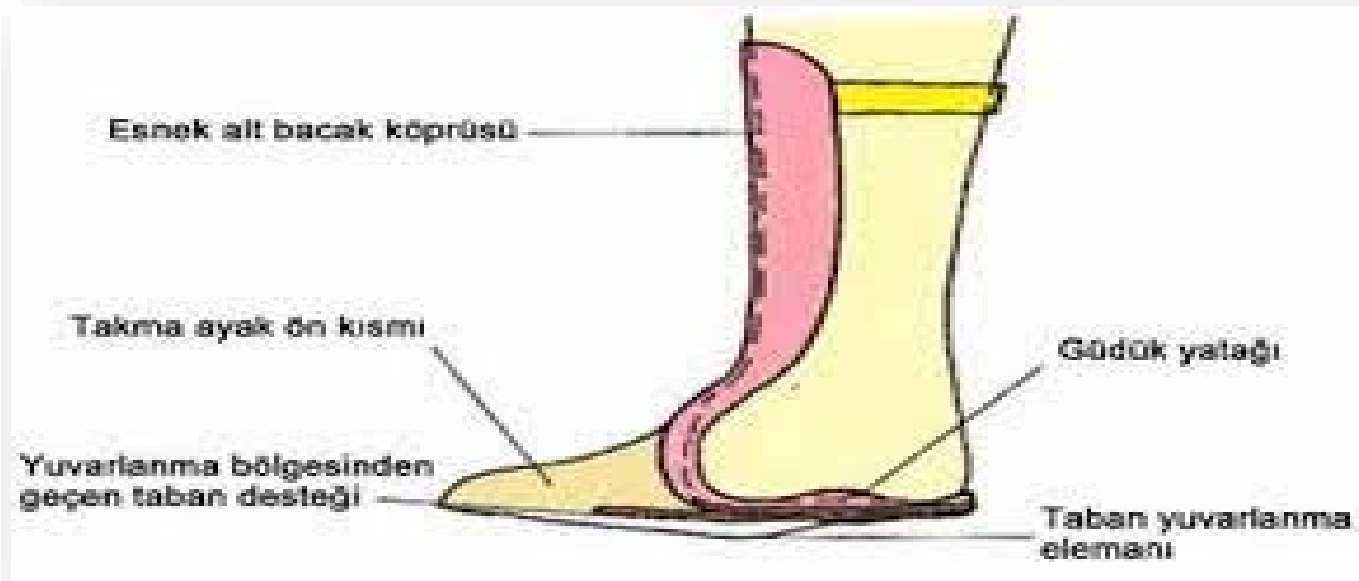
Yaraları kapanmış ve demi maksimum düzeyde azalmış, Őekillenmiř güdük artık protez uygulamasına hazırdır. Cerrahi operasyondan sonra protezle mobilizasyon aşamasına kadar geçen süre zarfında, egzersiz ile hem kas atrofisini hemde kalan eklemlerde gelişecek imitasyonu engellemek bu süre içerisinde önemlidir.

Amputasyonda Hijyen ve Temizlik

- Protez uygulama aşamasına geçtikten sonra önemli bir konu başlığı ise rutin güdük bakımı ve hijyendir. Protezin güdük ile temas içinde olduğu soket bölümü, suspansiyon amaçlı silikon soket veya soft/hard soketler daima teriniz ile temas halindedir. Kapalı bir ortam olduğu için terleme yapması olasıdır. Dolayısı ile güdüğümüzü düzenli olarak yıkamalıyız.
- Kullandığımız; silikon soket, soft soket, hard soket veya güdük çoraplarımızı günlük yıkamamız bu bakterilerin oluşmasını engeller. Çoraplarımızı yumuşak sabun ile yıkamamız cildimiz için önemlidir. Protezimizi çıkardığımız zaman güdüğümüzü ılık su ve ph düzeyi düşük sabunlarla yıkamamız cildimizi korumamıza yardımcı olacaktır. Soketimizi giymeden önce hem güdüğümüzün hem de cildimize temas eden soket parçalarının kuru olmasına özen göstermeliyiz.

Amputasyon Sonrası Bakım

- Soketimizi çıkardığımızda cildimizde tahriş ve kızarıklığın olup olmadığına dikkat etmeliyiz. Dolaşım bozukluğu veya diyabetten dolayı ampute olmuş kişilerin sık sık soketlerini çıkarıp güdüklerini kontrol etmesi tavsiye edilir.

- Genel olarak sıcak duş almak isteğinizde gece tercih edilmeli sıcak uygulamadan dolayı ödem yapma riskine karşı kompresyon uygulaması yapabilirsiniz. Bir nedenden dolayı soketinizi çıkardığınızda aşağıya sarkıtmaktan kaçınmanız güdüğü yükseğe kaldırmanız ödem olasılığını engeller.

